

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	24161 Міжнародні економічні відносини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2020 р.

Справа № 0094/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «29 Міжнародні відносини» у складі:

Юрій Петрушенко – головуєчий,
Гутник Віталій Володимирович,
Литвин Марина Валентинівна,
Луцишин Зоряна Орестівна,
Пирог Ольга Володимирівна,
Рудько Сергій Олексійович,
Сироїд Тетяна Леонідівна,
Шеренговський Дмитро Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Цепенда Ігор Євгенович – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24161
Назва ОП	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи. ГЕР зобов'язана обґрунтувати власну оцінку, незалежно від того, чи вона збігається чи відрізняється від оцінки, наданої експертною групою. Особливо потребують обґрунтування та докладності рівні відповідності А, Е та F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Унікальність освітньої програми потребує уточнення та конкретизації, також якщо зазначається, що оригінальність освітньої програми забезпечується через "симбіоз значної кількості навчальних економічних дисциплін загальної та практичної підготовки, з одночасним вивченням кількох іноземних мов", то доцільно переглянути обсяг обов'язкових навчальних економічних дисциплін професійного спрямування та блок дисциплін з вивчення іноземних мов у бік суттєвого збільшення першого.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Для підтвердження врахування пропозицій та потреб зацікавлених сторін доцільно було навести результати опитування здобувачів вищої освіти (зазначити протоколи кафебри).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Щодо галузевого та регіональних аспектів: у звіті з самооцінювання зазначено, що "дана спеціальність має особливе значення для Івано-Франківської області, де ключовим пріоритетом міжнародного співробітництва є поглиблення співробітництва з ЄС". Однак, вивчивши надані документи акредитаційної справи (особливо освітньо-професійні програми та навчальні плани за 2017 - 2019 роки), про цю особливість не було згадано (хоча це дійсно може бути особливістю цієї ОП).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Представлені освітньо-професійні програми "Міжнародні економічні відносини" за 2017, 2018 та 2019 роки доцільно привести до єдиного формату (зауваження щодо пунктів "Вищий навчальний заклад" (вказані різні кафедри (2017 р. - кафедра міжнародних економічних відносин, 2018 та 2019 роки - кафедра міжнародних відносин). Також узгодити навчальні плани та освітньо-професійні програми в частині «Перелік навчальних дисциплін»: в ОПП «МЕВ» за 2017-2019 рр. навчальна дисципліна «Філософія» зазначено «англ. мова» (тобто розуміємо, що викладається англійською мовою), тоді як у навчальних планах 2018-2019 рр. вказано «Філософія» (тобто розуміємо, що викладається українською мовою).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідає нормам (ст. 5) закону України "Про вищу освіту" (240 кредитів).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Гаранту ОП під час заповнення звіту самооцінювання доцільно було б додати навчальний план заочної форми навчання, випуск за яким передбачено у 2019-2020 н.р. Доцільно було б розробити та навести структурно-логічну схему ОП (для повного розуміння структури ОП). Щодо кваліфікації, яка присвоюється випускникам ОП відповідно до звіту з самооцінювання та навчального плану ОПП – «економіст – міжнародник». Вважаємо за доцільно рекомендувати гаранту ОП дотримуватись п. 3 статті 7 Закону України «Про вищу освіту» в дипломі зазначається кваліфікація, що складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність (спеціальності, галузь знань - для міждисциплінарних освітніх програм), спеціалізацію та професійну кваліфікацію (у разі присвоєння). Гаранту ОП та групі забезпечення доцільно удосконалити структуру ОП (наповнення дисциплінами): - збільшити кількість обов'язкових дисциплін професійного спрямування, які забезпечують досягнення програмних результатів навчання за ОП (вважаємо, що фахові компетентності мають забезпечуватися в основному за рахунок блоку обов'язкових дисциплін. В ОП за 2017-2019 рр. лише 2 за спеціальністю з 10 обов'язкових); - змінити навантаження з мовного блоку дисциплін на дисципліни економічного професійного спрямування, що й було рекомендовано експертами під час візиту. При приведенні ОП до вимог Стандарту ВО за спеціальністю 292 "МЕВ" доцільно врахувати, що мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом ВО. Відповідно до відповіді ЗВО на зауваження експертної групи, гарант ОП запланували такий перерозподіл у наступні ОПП та навчальні плани, що підтверджується протокол кафедри (надано відсканований варіант протоколу кафедри МЕВ). Доцільно відобразити у графіку навчального процесу ОП період, під час якого відбувається «підготовка бакалаврської роботи» (п. 28 Навчального плану – 9 кредитів), що й передбачено навчальним планом ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Експертами було внесено пропозицію до ОПП: додати до ОПП опис предметної області ОП, що буде сприяти більш повному розумінню ОП «МЕВ». Доцільно переглянути програмні РН та матрицю відповідності «ОК - програмні РН» з метою усунення певних невідповідностей, про які зазначала ЕГ: результат навчання D7 «Здатність використовувати в своїй діяльності досвід формування корпоративних та державних стратегій економічного розвитку» ставляться у відповідність ОК «Філософія», «Теорія міжнародних відносин»; результату навчання D11 «Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології» тільки ОК «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»; результату навчання D13 «Здатність здійснювати прогнозування ситуацій на основі використання в своїй діяльності джерел міжнародної інформації, статистичні дані, наукові праці» - ОК «Філософія», «Теорія міжнародних відносин», «Іноземна мова», «Бухгалтерський облік».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У Методичних рекомендаціях для експертів Національного агентства щодо застосування Критерії оцінювання якості освітньої програми від 29.08.2019 р. зазначено: «Дисципліни «за вибором закладу» не можуть вважатися вибірковими, оскільки з точки зору здобувача вищої освіти вони є обов'язковими». Вважаємо за доцільно переглянути ЗВО та удосконалити процес формування вибіркових дисциплін з метою реалізації право студентів на вибір дисциплін. Доцільно вивчити досвід інших ЗВО, в яких успішно реалізовано право студентів на вибір дисциплін. Також доцільно здійснити перегляд назв вибіркових дисциплін для усунення думки щодо «однаковості» дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОП «МЕВ» реалізуються 2 види практики: «навчальна практика» (6 кредитів у 6 семестрі) та «виробнича практика за фахом» (6 кредитів у 8 семестрі). Надані документи ЗВО (звіт самооцінювання, опис практик, відповідь на зауваження ЗВО) підтверджують доцільність проходження здобувачами

таких видів практики, під час яких отримані компетентності будуть корисними в їхній подальшій професійній діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітні компоненти, які представлені в ОП, можуть забезпечити розвиток soft skill студентів. Отже, soft skill студентів можуть бути забезпечені не лише окремими дисциплінами, а й дисциплінами циклу загальної та професійної підготовки, й під час участі в засіданнях дискусійного клубу «Ми, світ, економіка».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Норму закону дотримано

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У ЗВО розроблено «Положення про дуальну освіту» і при потребі гарант ОП разом з групою забезпечення та зацікавленими особами (в першу чергу з роботодавцями) мають можливість реалізувати таку форму навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті кафедри МЕВ у розділі «Навчальний процес», вкладка «Методичне забезпечення теоретичної підготовки студентів» (<https://kmev.pnu.edu.ua/%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b5-%d0%b7%d0%b0%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf%d0%b5%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%82%d0%b5%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%be%d1%97/>) розміщено перелік дисциплін, що передбачені начальним планом, та силабуси або робочі програми з навчальних дисциплін. Наведені документи потребують впорядкування та оновлення: - силабуси навчальних дисциплін «Міжнародна макроекономіка та мікроекономіка» розроблено для ОП «Управління міжнародним бізнесом» (спеціальність 073 Менеджмент), «Економічна історія світу» - для ОП «Управління міжнародним бізнесом» (спеціальність 29 Міжнародні відносини); - список рекомендованої літератури з навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності», «Міжнародне співробітництво суб'єктів господарювання», «Економіка зарубіжних країн», «Економічне районування світу», «Економічна географія світу», «Історія міжнародних відносин», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародний менеджмент», «Управління ресурсним забезпеченням глобальної економіки», «Трансформаційна економіка», «Фінанси зарубіжний корпорацій», «Біржова діяльність та міжнародна торгівля» потребує оновлення (що може бути забезпечено шляхом реалізації ЗВО рекомендації за Критерієм 7).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Для отримання повної та об'єктивної інформації щодо кадрового складу ОП «МЕВ», гаранту ОП доцільно було б навести оновлену Таблицю 2. Зведена інформація про викладачів ОП у звіті самооцінювання (через технічні помилки табл. 2 містить неповну інформацію про викладачів).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Доцільно групі забезпечення привести освітньо-професійні програми «Міжнародні економічні відносини» до єдиного формату (усунувши розбіжності в документах 2017- 2019 рр.), також узгодити навчальні плани та освітньо-професійні програми в частині «Перелік навчальних дисциплін»: в ОПП «МЕВ» за 2017-2019 рр. навчальна дисципліна «Філософія» зазначено «англ. мова» (тобто розуміємо, що викладається англійською мовою), тоді як у навчальних планах 2018-2019 рр. вказано «Філософія» (тобто розуміємо, що викладається українською мовою). 2. При перегляді ОП у зв'язку з прийняттям та опублікуванням на сайті МОН України Стандарту ВО спеціальності 292 "МЕВ" для першого (бакалаврського) освітнього рівня враховувати пропозиції зацікавлених сторін (студентів, роботодавців, тощо) та у подальшому системно (щороку) здійснювати такі уточнення. 3. Чітко та конкретно описати предметну область ОП з визначенням особливості ОП та врахування галузевої і регіональної особливостей, які зазначені в звіті самооцінювання ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Удосконалити структуру ОП (наповнення дисциплінами): - збільшити кількість обов'язкових дисциплін професійного спрямування, які забезпечують досягнення програмних результатів навчання за ОП; - змінити навантаження з мовного блоку дисциплін на користь дисциплін економічного професійного спрямування, що й було рекомендовано експертами під час візиту. При приведенні ОП до вимог Стандарту ВО за спеціальністю 292 "МЕВ" доцільно врахувати, що мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом ВО. Враховуючи наміри ЗВО удосконалити ОП та оперативність внесення змін в ОПП "Міжнародні економічні відносини", що підтверджується діями гаранта ОП під час та після візиту ЕГ, рекомендуємо затвердити розроблений проєкт освітньо-професійної програми "Міжнародні економічні відносини" з урахуванням Стандарту ВО та пропозицій стейкхолдерів (проєкт розміщений на сайті ЗВО: <https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/bakalavr/292-%d0%bc%d1%96%d0%b6%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%be%d0%b4%d0%bd%d1%96-%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%96-%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%bd%d0%be%d1%81%d0%b8%d0%bd%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%be/>).

Доцільно протягом 2020-21 н.р. здійснювати моніторинг змін, які відбулись на ОП, шляхом проведення опитування стейкхолдерів (особливо студентів, роботодавців). Також рекомендуємо скоригувати ОПП «МЕВ» та її навчальні плани 2018 р. та 2019 р. з метою збільшення обов'язкових дисциплін, що забезпечують реалізацію професійних компетентностей. 2. Доцільно розробити структурно-логічну схему ОП (для повного розуміння структури ОП). 3. Привести освітню кваліфікацію, яка присвоюється випускникам ОП, у відповідність до п. 3 статті 7 Закону України «Про вищу освіту», що передбачає «в дипломі зазначається кваліфікація, що складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність (спеціальності, галузь знань - для міждисциплінарних освітніх програм), спеціалізацію та професійну кваліфікацію (у разі присвоєння)». 4. Внести зміни у графік навчального процесу ОП, відобразивши період, під час якого відбувається «підготовка бакалаврської роботи» (п. 28 Навчального плану - 9 кредитів). 5. Доцільно переглянути програмні РН та матрицю відповідності "ОК - програмні РН" з метою усунення певних невідповідностей. 6. Потребує удосконалення процес формування вибіркових дисциплін з метою реалізації права студентів на вибір дисциплін. Також доцільно здійснити перегляд назв вибіркових дисциплін для усунення думки щодо «однаковості» дисциплін. 7. У разі пропозицій та потреби від зацікавлених сторін (роботодавців) започаткувати дуальну форму навчання на ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. ЗВО необхідно привести визначення академічної різниці та перезарахування навчальних курсів на компетентнісній основі за механізмом визнання результатів навчання та сформованих компетентностей у відповідності до стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня від 04.03.2020 р. №357, з урахуванням норми, що заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями обсягом не більше 60 кредитів ЄКТС. 2. При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти доцільно застосовувати результати неформальної освіти, особливо за сучасних умов дистанційного навчання, керуючись Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендовано впорядкувати та оновити силабуси або робочі програми навчальних дисциплін, які розміщені на сайті кафедри МЕВ у розділі «Навчальний процес», вкладка «Методичне забезпечення теоретичної підготовки студентів» (<https://kmev.pnu.edu.ua/%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b5-%d0%b7%d0%b0%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf%d0%b5%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%82%d0%b5%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%be%d1%97/>): - силабуси навчальних дисциплін «Міжнародна макроекономіка та мікроекономіка» розроблено для ОП «Управління міжнародним бізнесом» (спеціальність 073 Менеджмент), «Економічна історія світу» - для ОП «Управління міжнародним бізнесом» (спеціальність 29 Міжнародні відносини); - оновити списки рекомендованої літератури з навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності», «Міжнародне співробітництво суб'єктів господарювання», «Економіка зарубіжних країн», «Економічне районування світу», «Економічна географія світу», «Історія міжнародних відносин», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародний менеджмент», «Управління ресурсним забезпеченням глобальної економіки», «Трансформаційна економіка», «Фінанси зарубіжних корпорацій», «Біржова діяльність та міжнародна торгівля» (що може бути забезпечено шляхом реалізації ЗВО рекомендації за Критерієм 7). 2. Розвивати міжнародну діяльність на ОП та створювати додаткові можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами, які навчаються на ОП, використовуючи наявний значний потенціал університету у сфері інтернаціоналізації діяльності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Поширювати принципи академічної доброчесності шляхом дотримання прозорої політики проведення контрольних заходів, проведення заходів щодо поширення академічної доброчесності та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Запровадження заходів щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності. 2. Активізувати залучення професіоналів-практиків до ведення аудиторних занять для здобувачів вищої освіти ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Постійно оновлювати та поповнювати бібліотечні фонди українською й іноземною новітньою науковою фаховою літературою та періодичними виданнями зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини» (як друкованими, так й електронними виданнями).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Доцільно формалізувати процес реагування на виявлені недоліки в ОП або освітній діяльності з реалізації ОП у вигляді чітко прописаних процедур.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Для повноти відображення інформації щодо освітнього процесу рекомендуємо в розділі «Навчальні плани» на сайті кафедри міжнародних економічних відносин навести навчальні плани за денною та заочною формами навчання, а не лише каталоги дисциплін вільного вибору студентів. Або розміщувати цю інформацію у розділі «Навчально-методичний відділ», й не лише за цією ОП, для прозорості та публічності під час акредитаційного процесу (експертні комісії, Галузеві експертні ради будуть мати більше інформації для формування об'єктивних висновків).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ